

OPET U ŠKOLI

SLOBODAN RAZGOVOR

NA PUTU DO ŠKOLE

Na putu do škole
Svašta vam se zbiva,
Ako prasne staklo –
To je pračka kriva!

Na putu do škole
Svašta vam se desi,
Jedna torba viče:
Gdje si, đače, gdje si?

Na putu do škole
Prašina se diže,
Opet netko hitro –
Nakon zvona stiže!

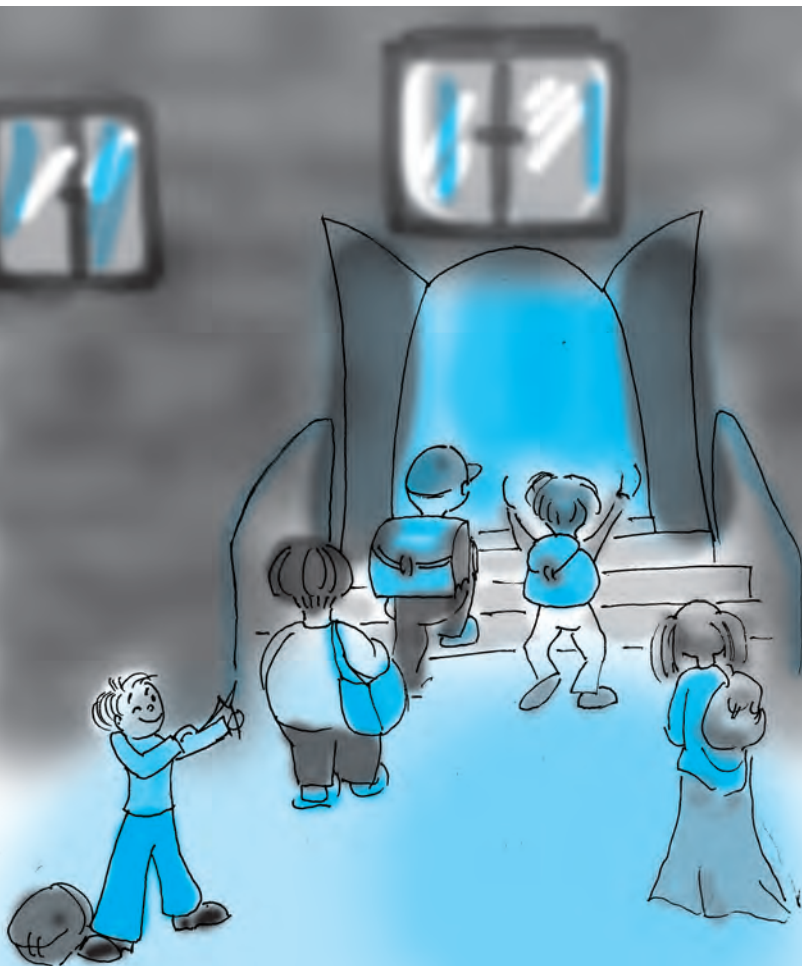
Stjepan Jakševac

U ŠKOLU

Ljeto j' prošlo,
vrime j' došlo
opet sad za školu.
Da sad počnem
opet učit,
malo moju glavu mučit.
Neće biti to na kvar,
za moj žitak.

Znam da je to
božji dar
da sad učim
ja vindar.

Franz Franta

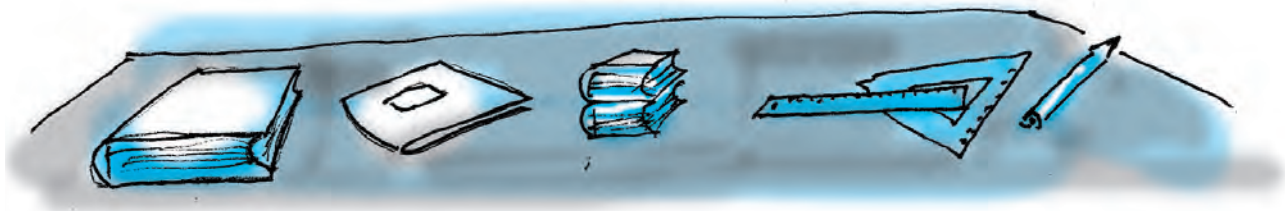
m. r.

svašta – sve; minden
prasne – pukne, razbije se; széttörök

hitro – brzo, živahno; gyorsan
nakon – poslije; után

NA URI HRVATSKOGA JEZIKA

Redar zazvoni. Svi se pašćimo na svoja mjesta. Pripravimo si školske stvari: knjige, pisanke, rječnik, kipe, olovke, farbe, ravnalo i pero.

Učiteljica dojde u razred. Pozdravimo se. Zajaćimo si jaćku *Školska vrata tiho otpri...!*

Marija počne ćitati. Svi ju rado slušamo jer ona tećno i izražajno ćita. Ućiteljica ju pohvali.

Zatim se razgovaramo o šćivu. Ućiteljica pita, a mi odgovaramo. Nekada mi pitamo jedan drugoga. Ja jako volim ove dijaloge.

Petar sam zna iprićati sadržaj šćiva. Pomoću kipov sastavimo rećenice i je napišemo pravilno u pisanku.

Pomalo se počne igra s kartami. Pažljivo poredimo rići uz kipe. Igramo se do kraja sata. Onda si opet zajaćimo...

m. r.

pašćiti se – *žuriti*; *sietni*
svoj, svoja, svoje – *saját*
rječnik – *szótár*
poćeti – *(el)kezdeni*
tiho – *halkan*
tećno – *folyékonyan*
izražajno – *kifejezően*

pohvaliti – *megdicsérni*
šćivo – *olvasmány*
nekada – *kadgod*; *néha*, *valamikor*
isprićati – *ispripovijedati*; *elmesélni*
sadržaj – *tartalom*
pažljivo – *pomno*; *figyelmesen*
porediti – *elhelyezni*

Odgovori na pitanja!

1. Koje jezike ućite u školi?	5. Ća zna Petar isprićati?
2. Ća si pripravite na hrvatsku uru?	6. Ća pišete u pisanku?
3. Ćim se počne sat?	7. Ća djelate do kraja sata?
4. Kako ćita Marija?	8. Koje jaćke jaćite na hrvatskoj uri?

NA ODMORU*

Kada zvoni školsko zvono,
Sve bruji od dječjeg glasa.
Cika, vika i galama –
Po školi se nešto slama.

Na košnicu punu pčela
Tada liči moja škola.
Tobogan su stepenice
Spuštamo se sve do hola.

A u holu cirkus pravi –
Uvijek netko nešto kvari.
Bilo igru ili priču –
Važno je da samo viču.

m. r.

slama se – *eltörök, széttörök*

tobogan – *csúszda*

TRI TOVARUŠI

Ivo je izgubio svoju južinu. U odmoru
su svi jili, samo on ne.

– Zač ne jiš? – upita ga Zlatko.

– Zgubio sam južinu – odgovori tužno
Ivo.

– To je neugodno – reče Zlatko i odgrize
si velik kus kruha. – Do objeda je još dugo –
doda on, i ji dalje.

– A kade si zgubio južinu? – pita ga
Miško.

– Ne znam – odgovori tiho Ivo i obrne
se.

Janko nije ništa pitao. On stupi k Ivi,
prelomi svoj kruh na dva dijela i jednoga da
Ivi.

RASPORED

- Zdravo, Zorica! – pozdravi Milan Zoricu.
- Zdravo! – odgovori ona. – Kakov raspored imate denas?
- Denas? – zamisli se Milan. – Denas je prvi sat matematika, pa onda čitanje, zatim hrvatski jezik i upoznavanje okolice, a na kraju tjelovježba.
- A tvoj raspored? Kakov je tvoj raspored? – pita Milan prijateljicu.
- Mi imamo pjevanje, gramatiku, matematiku, nimški jezik, crtanje i razrednički sat.
- A otpodne? Ča ćeš djelati otpodne?
- Otpodne ćemo vježbati frulu – veli Zorica.
- Ja ću na športskom igrališću igrati nogomet – doda Milan veselo.
- Pa onda smo cijeli dan u školi – nasmiju se dica.

m. r.

raspored – *satnica; órarend*
zamisli se – *elgondolkodni*
upoznavanje okolice – *környezetismeret*
tjelovježba – *tjelesni odgoj; testnevelés*
razrednički sat – *osztályfőnöki óra*

frula – *furulya*
športsko igralište – *sportpálya*
nogomet – *labdarúgás*
cijeli dan – *egész nap*
dodatak – *adalék, melléklet*

Odgovori na pitanja!

1. Kako su se pozdravila dica?
2. O čemu su razgovarali?
3. Kakov raspored ima Milan?
4. Kakovu satnicu ima Zorica?
5. Ča djela otpodne Milan?
6. Ča djela otpodne Zorica?
7. Kakov je tvoj raspored?
(Zapiši u bilješke, 131. strana.)

KUĆNI RED*

U školu treba stići do tri četvrt osam
jer tada zvoni prvo zvonce.

A onda stati u red,
i lijepo, ne kao ovce,
u razred sjesti.

Pripremiti školske stvari:

knjige, ravnala, šestare,
pera, olovke, gume, boje,
bilježnice i računare.

I sve što treba za rad od pet-šest sati.

A onda zvoni drugo zvonce.

Tada nastavnik il' učiteljica uđe
i počne, recimo, računanje,
ili kako to danas zovu – matematika.

Odmor, pa onda tjelesni odgoj i tako redom...

A poslije pet-šest sati...

... svaki se učenik može dobro naručiti,
pa hajd u poslijepodnevni boravak.

Kad svrši igra, učenje,
sve dok se ne spusti mrak,
te užina, te igra,
pa doma ide svaki đak.

I eto: Nije sve baš pravi med,
ali to je školski kućni red.

I što se može, što predlagati?

Treba taj red i održavati.

Stipan Blažetin

Posla dalje ne odrini, kad dohadja, onda čini!

Ča denas moreš udjelati, to na zutra neka ostavljati!

Nigdor se nije naučen rodio.

Bolje je znanje nego imanje.

Nigdor se ne nauči ako se ne namuč.

m. r.

kućni red – házirend

računanje – számtan; számolás

naručiti se – jól beebédelni

poslijepodnevni boravak – napközi

predlagati, ja predlažem – javasolni, ajánlani

održavati – betartani

NAŠA UČIONICA

Naša učionica je uredna i lipa. U sredini stoju nove klupe. Učiteljice stol i stolac stoji pred tablom. Ov stol je čudakrat nakinčen kiticami.

Table su pofarbane na zeleno. Nalazu se na zidu pred nami. Učionica je svitla, ima tri ubloke. Kroz ubloke vidimo zeleno stabalje, čujemo cvrkutanje ptic.

Nadesno / pravo su ulazna vrata, ka pažljivo otvaramo i zatvaramo. Crteži, slike i sastavki su izloženi na zadnjoj stijeni.

Tlo je uredno. Papire i druge otpatke hitamo u košaru za smeće. Cijelo ljeto pazimo na čistoću i red naše učionice.

m. r.

učionica – *tanterem*

sredina – *közép*

nalazi se – *található*

svitao, svitla, svitlo – *világos*

nadesno, pravo – *jobbra*

ulazna vrata – *bejárati ajtó*

izložiti – *kiállítani, kitenni*

zadnji, -a, -e – *utolsó, hátsó*

tlo – *talaj (padlózat)*

otpadak – *hulladék*

Odgovori na pitanja!

1. Kakova je učionica?

2. Kade stoju klupe?

3. Ča stoji pred tablom?

4. Kade se nalazu zelene table?

5. Zač je učionica svitla?

6. Ča je na zadnjoj stijeni?

7. Kamo hitamo papire i otpatke?

8. Zač je učionica čista i uredna?

IZRAZI ŠKOLSKOGA PONAŠANJA

– Prije jela operi si ruke!

– Dobro račenje!
– Dobar tek!

– Molim te, otpri ubloke!

– Prosim te, razdili pisan-
ke!

– Dobio sam peticu!

– Nisam napisao domaću
zadaću!

– Izvoli! Zami si cukrića!

– Oprosti mi, ja sam kriv!

– Hiti papir u košaru za
smeće!

– Sidite ravno!

– Oprostite mi, zaspao
sam!

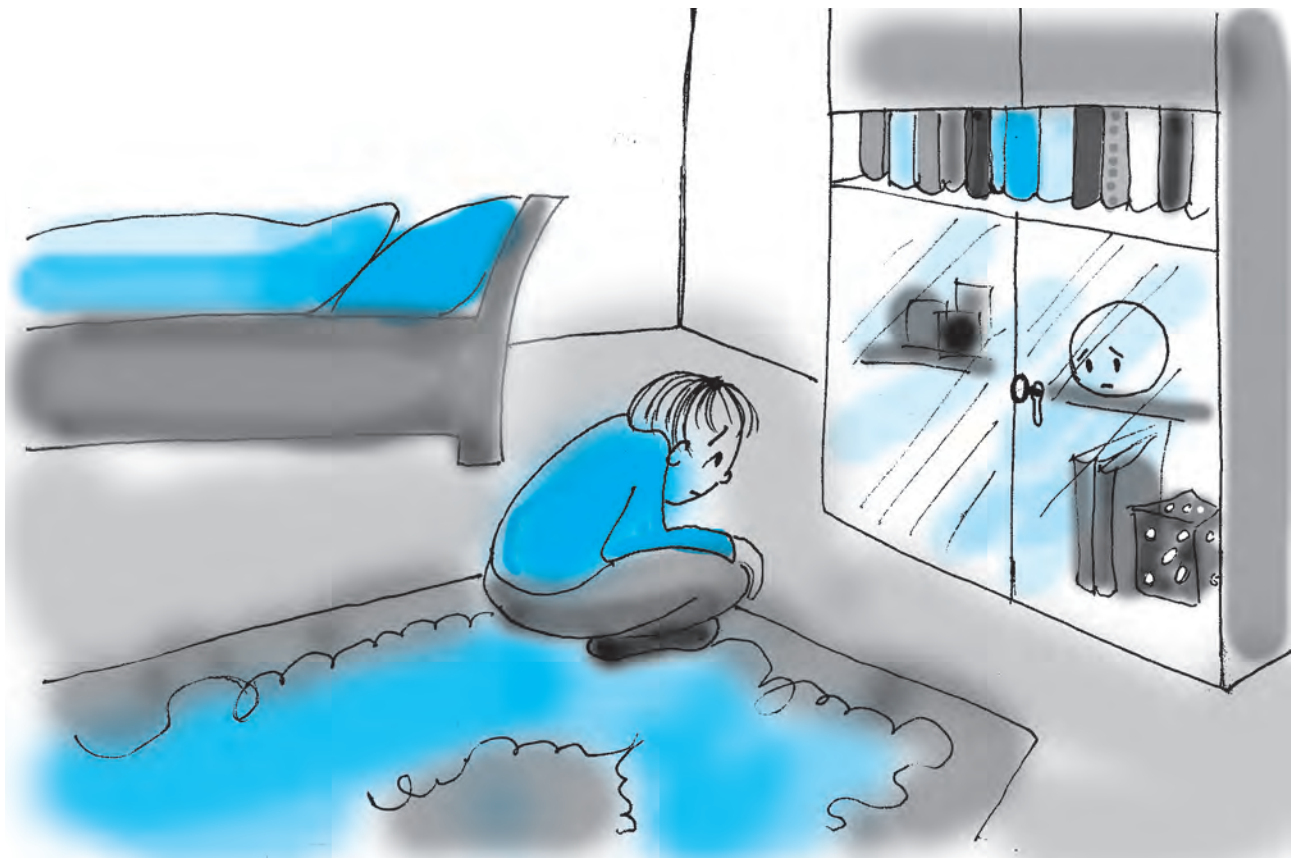
– Učiteljica, čestitam vam
imendan!

RAZGOVOR S LOPTOM*

Draga lopto, znam da si opet zatvorena u ormaru zbog mene. Približi se da ti šapnem na uho nekoje gorke i poučne istine. Ti ne piješ lončić mlijeka svake večeri, ne moraš smjesta u postelju kad ti narede, ne pereš lice, uši i vrat sapunom kao ja, ne ideš u školu i nikad nećeš odrasti.

Mi dječaci izlazimo iz kuće svaki dan, pa bio vjetar, kiša ili snijeg. A ti moraš stajati u kutu i čekati da grane sunce, jer te samo onda puštaju da s nama skakuješ po livadi.

Vidiš, ja katkad dobijem dvojku iz matematike. Ili još češće iz zemljopisa. Meni tada ni vlas ne padne s glave. Nitko baš previše ne više na mene. Ali zato zna se: kad ja donesem dvojku, na tebe se sruči sav gnjev mojih ukućana, i takvim te riječima obasiplju da mi srce puca. Odmah te šćepaju i bace te na tlo, gaze te nogama, viču, prijete, zapomažu. Ili, što je još gore, zatvore te u ormar gdje se dosađuješ sve dok ja ne ispravim dvojku. A to može potrajati i mjesec dana i više.

Draga loptice, molim te, osprsti mi sve grubosti! Ja nikako nisam kriv za nepravdu koju ti nanose. Više bih volio da nas zatvore u ormar zajedno. Ali moji ukućani misle da bi druženje s tobom, pa čak i u zaključanom ormaru, djelovalo na mene štetno, ali da bi mi to bila premalena kazna.

Ipak, iz sažaljenja prema tebi sirotici, potrudit ću se da ispravim što brže mogu podlu dvojku zbog koje te opet vrijeđaju. Časna riječ, nećeš se dosađivati ovaj put u ormaru ni tjedan dana. Samo budi strpljiva! Znam da ti je teško, ali što se može: netko od nas dvoje mora platiti, a bolje da plati onaj tko ima deblju kožu.

Vjeruj mi, ne bih želio da sam lopta i da provodim dane u ormaru čekajući dok neki sebični i lijeni mališan – ovakav kao ja, na primjer – ne nauči gdje se ulijeva Žuta rijeka i koja su brda na svijetu vječno prokrivena ledenjacima.

Draga lopto, ne plači, budi dobra! Žuta rijeka se ulijeva, valjda, u Indijski ocean. A katkad u Tihi, njoj je to svejedno.

Laku noć, loptice, ne ljuti se na svog nevaljalca!

Znaj da te volim više nego Žutu rijeku i nego sva brda pokrivena ledenjacima! Ako sutra ne ispravim dvojku iz zemljopisa, budi hrabra: probušit ću s druge strane ormara rupu i oslobodit ću te.

Psst! I to zauvijek: pobjeći ćemo na Žutu rijeku i pecati krokodile. Hoćeš li? A kad se rijeka zaledi, naložit ćemo vatru i pržiti kikiriki.

Laku noć, loptice! Snivaj slatko, ne boj se... ispravit ću ja dvojku.

Po Vesni Parun

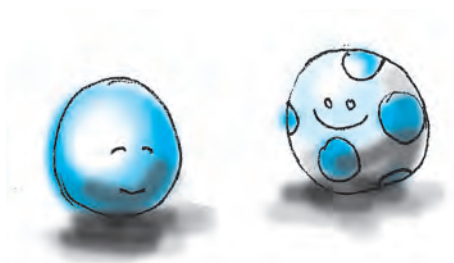
m. r.

poučan, poučna, poučno – *tanulságos*
lončić – *šalica; bögre*
smjesta – *azonnal, rögtön*
narediti – *zapovjediti; megparancsolni*
odrasti – *felnőni, felserdülni*
kut – *sarok (a szobában)*
granuti (sunce grane) – *felragyogni*
katkad – *kadgod; néha*
sručiti se – *rázúdulni*
gnjev – *harag*
ukućanin – *házbeli*
ščepati – *megragadni*

prijetiti – *fenyégetni*
zapomagati – *jajveszékelni*
dosađivati se (ja se dosađujem) – *unatkozni*
djelovati (ja djelujem) – *hatni (valakire)*
kazna – *büntetés*
podao, podla, podlo – *alávaló, alattamos*
sebičan, sebična, sebično – *önző*
ledenjak – *gleccser*
nevaljalac – *semmirekellő (ember)*
rupa – *lyuk*

Malena, okrugla,
veselo skačem
Kad na zemlju padnem,
nikada ne plačem.

(mđol)

Svi što ju vole,
svi ju tuku,
udaraju nogom
i bacaju iz ruku.

(mđol)

PROŠNJE – ZAPOVIDI

KAKO?

- friško / brzo
- mirno
- pažljivo
- tiho
- oprezno
- polako
- tečno
- izražajno
- tužno

ČA?

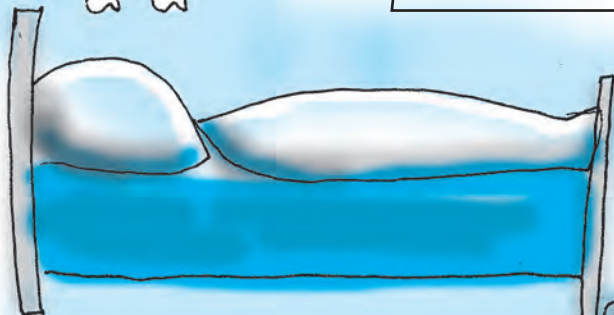
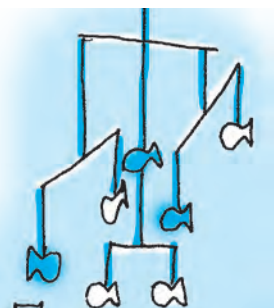
- vrata
- ublok
- knjigu
- pisanku
- ormar
- pernicu
- torbu
- ladicu
- škrablju

OPREZNO OTPRI LADICU!

ČA DJELAJ?

ČA DJELAJTE?

- otpri / otvori
- otprite / otvorite
-
- zapri / zatvori
- zaprite / zatvorite
-
-
-

RODNI KRAJ

Četar

Narda

Bizonja

Plajgor

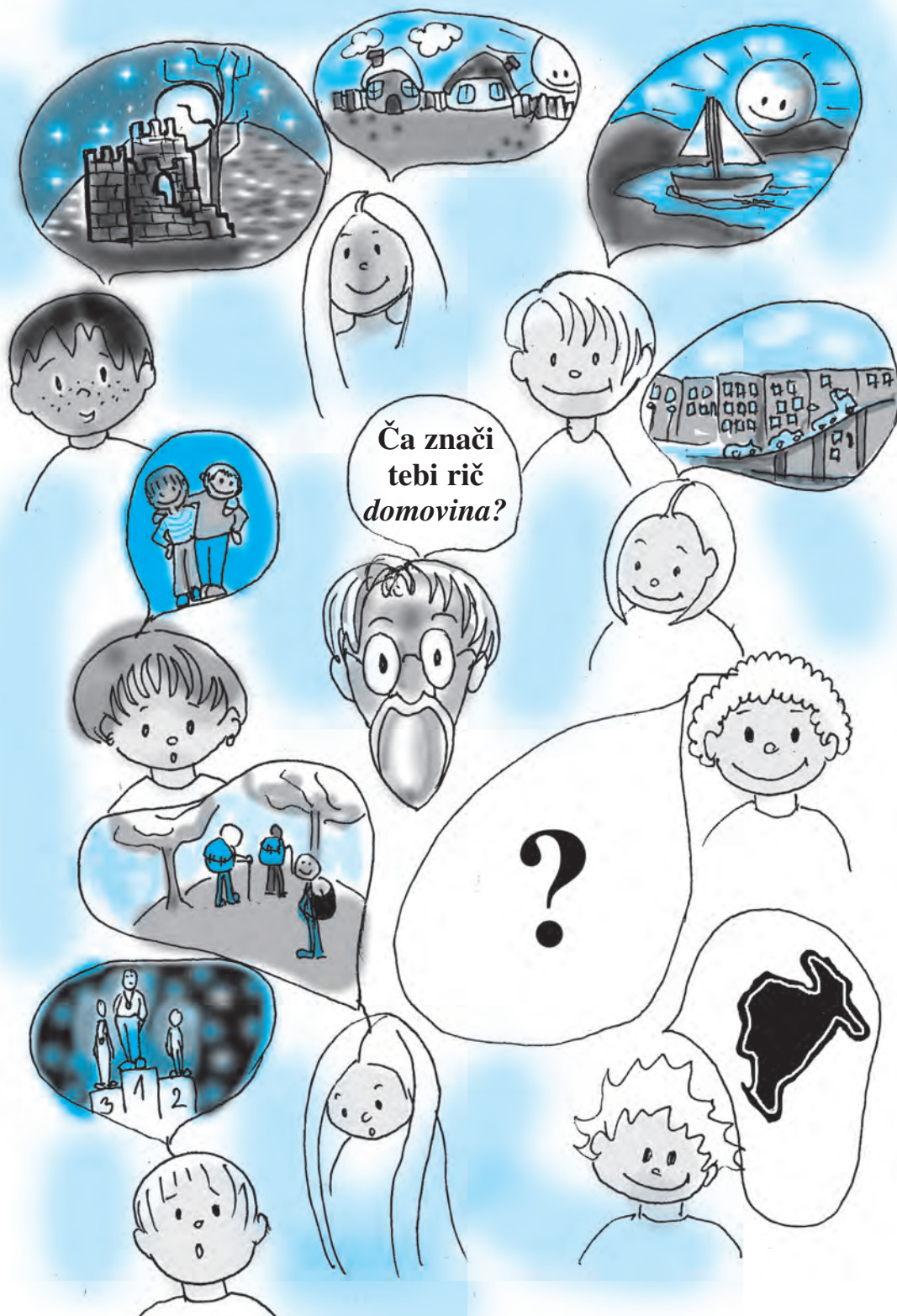

Vedešin

Petrovo Selo, granični prijelaz

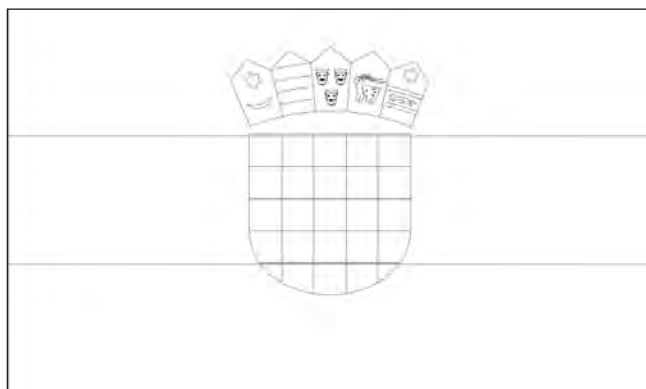
SLOBODAN RAZGOVOR

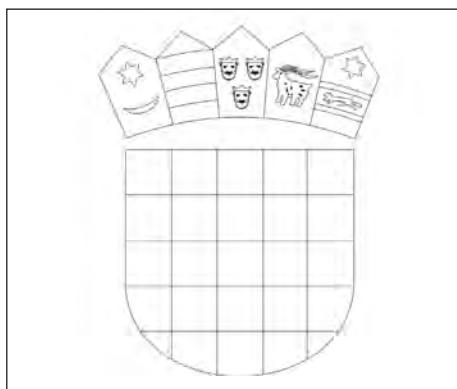
NAŠA PRADOMOVINA

Republika Hrvatska

Državna zastava Republike Hrvatske

Državni grb Republike Hrvatske

ŠKOLJKA*

Dječak na žalu
u pijesku leži
i školjku sjajnu,
i školjku malu
na uho stavlja
i sluša, sluša:

na šumnom
valu
davne mu
tajne
more
javlja!
I sluša dalje
u sjeni bora,
školjka mu
šalje
muziku mora:

šumori
šumno
šumorom
šuma,
šaptom
šapće

šuštavo
svira
stotinu žica,
stotinu lira.
To iz širina,
to iz daljina
svjetovi zbore,
struji i bruji,
bruji i struji
beskrajno more!

Stjepan Jakševac

m. r.

žal – *tengerpart*

školjka – *kagyló*

šuman, šumna, šumno – *morajló, susugó*

val – *hullám*

tajna – *titok*

sjena – *árnyék*

šumiti – *morajlani, susogni*

šumor – *csobogás, csörgedezés*

zboriti – *beszélni*

brujati – *zúgni*

MOJ SVIJET*

Moj je svijet sretan, radostan i lijep kao proljetni cvijet. Moj su svijet: mama, tata i brat, prijatelji s kojima se igram, šetam i idem u školu. To su cvjetne livade, mirisne šume, polja i moja prekrasna domovina.

Željela bih da je cijeli svijet kao moj!

Maja Mrmić